

Konfirmáció

2007. május 20.

Önállóan, de nem egyedül tovább!

Textus: Józsué 24,14-15

1. Amit a textusról tudni kell – exegetikai/kortörténeti megértés

A Józsué által összehívott izraeli törzsek gyűlése ez. Jelentős az összegyűlekezés időpontjának, céljának és helyének figyelembevétele.

Idejét tekintve a honfoglalás után vagyunk, amikor az Úr által megjelölt rendben mindegyik törzs hozzájut a maga örökségéhez. Tulajdonképpen egy folyamat lezárásának az alkalmát, a hosszú vándorlás utáni honfoglalás befejeződését. Így valóban aktualitást nyer az emlékkő felállítása is (24,26). De ideje van a törzsek szövetségi rendeződésének, amely - Józsué - nyilatkozata szerint, a történelmi visszatekintés alapján az Istenhez való tartozásban folytatható és teljesebbé válhat tovább. Az idő tehát az új kezdet jelentőségét is magába öleli, hiszen a letelepedés utáni kor minőségi meghatározója lesz az, ami itt a Józsué által összehívott országgyűlésen végbemegy.

Célját tekintve egyértelműen a törzsek vezetői által a Jahve tiszteletének való elkötelezés, az új helyen és helyzetben néppé formálódás nevezhető meg. Ahogyan Józsué hosszan taglalja (24,2-14) a folyamaton túli Ábrahám és Náhór idejéitől való származást, Isten vezetését, s minden kiemelkedő állomáson és részmozzanatban Jahve kizárólagos vezetését nevezi meg a megtartás biztosítékaként. Amint a letelepedés ugyancsak Isten által meghatározott és betartott rendjében, úgy most az új szituációban, és azt követően is Jahve uralmának kiteljesedésében látja a megmaradás egyetlen lehetséges útját. Ez a magyarázata annak, amit Józsué önmagára nézve elhatározott és nyilvánított. S mint a törzsek irányítója azzal az igénnyel jelent ki, hogy a Jahve tiszteletében a többi törzs is végérvényesen kötelezze el magát. Célját tekintve tehát éppen Józsué felhívására hivatkozva (24,15) megállapítható, hogy a döntéshelyzet Sikemben, ezen az izraeli törzsi találkozóon nem odázható el.

A hely vonatkozásában világos Józsué választásának motiváltsága.¹ Az eddig bekövetkezett események sora, a jelenbeli összejövetel jövőre nézve meghatározó jelentősége egyértelművé teszi, hogy az országgyűlés helyszínül egy kultikusan frekvenciált hely lehet méltó.

a.) Sikem a legkiválóbb hely e tekintetben. Ez a hely az, ahová a nép kiválasztásának kezdetei visszanyúlnak. Az 1Móz 12,7 leírása szerint a mostani nagy elkötelezést jelentő nemzeti fogadalom alapja az Isten kiválasztásának dekrétuma, amely újszövetségi vonatkozásban „Ő előbb szeretett minket” kijelentésben fogalmazódik meg. Isten ígérettételének egykori helyén állnak most, amikor Ábrahám kiválasztása és döntésre hívása mellett maga Isten tesz fogadalmat, ígéretet az áldásra, a néppé válásra nézve. Így a mostani Józsué által tett fogadalom, s az ő nyilatkozatára tett teljes népet magába foglaló elkötelezés Sikemben jó alapokon nyugszik.

b.) Az 1Móz 33,19 szerint Sikem Jákób válaszájának helye, amely az Úrnak való oltárépítésben nyilvánult meg. Az ő hitvalló nyilatkozata így hangzott ezen a helyen:”Isten, Izráel Istene!”

c.) A Sikem melletti Garizim és Ebál hegye volt a honfoglalás után az áldás és átokmondásoknak a helye. Itt történt az Isten törvényének a kőbe véssése és az oltárépítés is (5Móz 11,29kk).

d.) Vizsgált igazsagszöveg szerint a törzsi szövetség megerősítésének helyül szolgált.

e.) A hely kultikus jelentőségét fokozta, hogy József temetkezési helye is lett (24,32).

f.) A 21,21 szerint a menedékvárosi funkciót is betöltötte. S a későbbiek során is fokozott jelentőségű maradt Izráel kultuszgyakorlása szempontjából.²

2. A perikópa megértése, teológiai összefüggések feltárása

A textusban leírt esemény Izráel történelme során a választott nép, mint Isten népe társadalmának kiemelkedő állomása. Elkötelezés Isten imádása, tisztelete, s az általa adott törvények megtartása mellett. Józsué személyében kristályosodik ki a vezetői felelősség másra nem ruházható megbízatása. Józsué magatartása nyilvánvalóvá teszi a szabad akarat meghagyását és ugyanakkor annak elkötelező erejét. A döntéshozók felelőssége mellett egyértelmű az Isten mindenkorai népét alkotó egyének egyszemélyes felelőssége is. Az egyén döntésének mindig össztársadalmi hatása és jelentősége van. Isten né-

¹ GOSLINGA C.J.: *Jozua*. Kampen KOK. 172.

² Keresztyén Bibliai Lexikon II. 481.

pe mindenkori jelenét és jövődjét nem a többi népekhez való viszonya, érdekszövetsége határozza meg, hanem az Úrral kötött szövetség megújítása és megtartása.

Az elkötelezés szükségszerű és kiemelkedő alkalma nem előzmények nélküli. Isten szabadító tette alapszik, ahogy arról Józsué saját nyilatkozata előtt vallott. Így Isten mindenkori népének koronként, egyéneinek fontos életállomásain tett vallástétele reflexió arra, amit Isten cselekedett. Tehát a vallástétel, konfirmáció alapja nem egyszerűen az erre önmagát elhatározó egyén vagy közösség, egyébként méltányolható cselekedete, hanem Isten üdvözítő tette

A konfirmáció fogadalmának megalapozottsága nem az ünnepi pillanatok fennköltségén múlik, hanem Istennek Jézus Krisztusban végzett szabadításán. A hitvallástétel objektív feltétele pedig az egyháznak a világ kezdetétől fogva, annak végéig való garantált létében van. Ez tette lehetővé, hogy a vallást tevő fiatalok kisgyermek korukban a gyülekezet által Isten javaiban részesülhettek. Most is, Isten megelőlegezett kegyelmének örököseiként állhatnak elő az Ő szövetségében megerősítő, befogadó gyülekezet közösségében.

Így fontos a konfirmáció aktusában, a keresztségben Isten által közölt kegyelmi szövetségre utalni!

Továbbá fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a hitvallástétel nem csak előzményekre épül, hanem annak komoly következménye kell, hogy megnyilvánuljon a hitvalló egyén, s általa az egész gyülekezeti közösség életén. Most már nem csak részesedik az Isten befogadó kegyelmi szövetségének sok-sok áldásában, hanem elkötelezi magát arra, amire a *Heidelbergi Káté* 32. kérdés-feleletében magától Istentől nyer felhatalmazást: vallást tenni a szabadító Úr nevéből, hálaáldozatként önmagát odaadni, harcolni a bűn és ördög ellen szabad lelkiismerettel, a végső jutalom bizonyosságában.

Kiemelkedő az izraeli család megtartó ereje, patriarkális formája. Ahogyan maga Józsué közzéteszi Isten iránti elkötelező nyilatkozatát, abban egyértelműen nagy erőt közvetít az „*én házám népe*” kifejezése. A család megtartó erejének modell értékű üzenete az újszövetségi gyülekezetek korában is megmarad, s mint gyülekezetformáló tényező jelen van a korai egyházban.

3. Prédikáció vázlat

Bevezetés:

A mai ember korának hatása alá kerülve könnyen vallja azt, hogy az ember vallásossága, hitbeli dolga olyannyira a legszemélyesebb ügye, hogy ez másra a legkevésbé sem tartozik. A ma napon hitvallást tevő ifjak is szembetalálhatták magukat ezzel a véleménnyel kortársaik részéről, de akár az idősebb

nemzedék részéről is: Hinni otthon is lehet, ez nem tartozik másra, akik a templomba járnak, azoknak sem jobb az élete stb... Ennek üzen hadat a Biblia tanítása, amikor ma kiemelten azzal szembesülünk, hogy előáll Józsué és „országgyűlési keretben” tesz hitvallást népe előtt meggyőződéséről, hitbéli döntéséről. Ami arra mutat, hogy az Istenhez tartozás személyes döntésen alapszik, de nem maradhat személyes ügy. A hitvallás, konfirmáció az Isten népének, a gyülekezetnek is ügye. A mai nap eseménye a gyülekezetben a nyilvános hitvallástétel alkalma, akkor is, ha ez szemben áll a közgondolkodással. A mostani istentisztelet az a nagygyűlés, ahol a jelenlevők pusztán jelenlétükkel, a konfirmálók pedig szavakban kinyilvánított bizonyágtételükkel nyilatkoznak hitükről.

1./ *A hit megvallása szabad döntés eredménye.* Józsué kényszerítés nélkül áll népe elé, és kényszerítés nélkül állítja a népet Isten színe elé. Az összegyülekezés nemzeti kötelezettség volt ugyan, de az Isten szövetségében való megmaradás a nép szabad döntésének eredménye lesz.

Józsué nyilatkozik, közzé teszi meggyőződését és elhatározását, s a Bibliában sokszor előtáruló kettős út lehetőségét kínálja „válasszatok”! (5Móz 30,15)

A keresztyén embernek szent kötelezettsége hitének, hovatartozásának megvallása. Módját tekintve: életvitelével és szavaival. Mindkettőre szükség van, ahogyan az kiderül Józsué esetében. Magatartása, eddigi életútja, vezetői szolgálata teremt hitelt arra, hogy egyértelmű, világos szavakban elmondja döntését és döntéshelyzetbe hozza népét. Erre indít a Heidelbergi Káté 32. felelete is.

Józsué döntése megalapozott eseményeken nyugszik, hiszen felsorolja Isten szabadító tettét a választott nép megélt történelmében, tehát Isten szabadtításának meggyőző erejéről vall, személyes életére nézve is. Ez a keresztyén hitvallás alapja is: Isten Krisztusban végzett cselekedetének, a megváltásnak az egyénre érvényes megvallása.

2./ *Önállóan, de nem egyedül tovább!* Ezen a napon történik a konfirmáló fiatalok életében először a felnőtté fogadás. Felhatalmazás az önállóságra, az önálló keresztyén életre. Ennek következtében kétfajta reakció törhet elő:

a.) A felnőtté nyilvánítás büszke vállalása. Önállóan aláírni valamit, magamra nézve vállalni valamit, szabad döntés alapján cselekedni. Elindulni, visszafordulni. Elmenni, maradni szabadon. Megjegyezni és emlékezni vagy törölni és felejtetni.

b.) Vagy a másik, a felnőtt keresztyénné válás megértett kötelezettsége, szent terhe.

Dönteni, nyilatkozni magamról, mostantól magamtól is akár. Magamra nézve, úgy, hogy annak a döntésnek következménye lesz életem egészére és a körülöttem élőkre nézve is.

Azonban itt Józsué hitnyilatkozata gyönyörűen fog vissza az önállóságba elszabadulni akaró indulattól, s szabadít fel az önálló döntés komolyságának nyomasztó terhétől is. Azzal áll ugyanis elő, hogy „én, és az én házám népe”. Önmaga döntött, de nem egyedül van. Tehát azzal a megnyugvással lehetnek tovább, hogy az én népemmel együtt. Ez a konfirmáció másik lényeges pontja: a család kötelékében maradván, sőt az Isten népe közösségébe önállóan, személyesen is meggyökerezve. Ez az Isten mai választott népének is a titka. A keresztyén egyház, református egyház Ige által megszabott életmechanizmusa. A családi kötelékben Krisztust követni. Szükség van ezeknek, a fiúknak az apa hitvalló életvezetésére, a lányoknak az anyák által megélt Krisztus-követésre. És most már szent ajándék lehetőség a szülőknek a fiak és lányok életvezetésében a Krisztus követés önálló mozzanatait felfedezni és velük együtt az Ő törvényei szerint együtt haladni. Ennek legkiválóbb alkalma az úrvacsora, ahol a család hitben felnőtte válás útjára lépett új tagja együtt táplálkozik az egy kenyérből és az egy pohárból.

Ez boldog biztatása a Sikemben végbement hitvallásnak, hogy Józsué és az ő családja nem egyedüli család, hanem sok-sok család (egyenként a legkisebb gyülekezet) egyező hitéből alkotják az Isten nagy gyülekezetét. Amelynek nemcsak egyházat, de társadalmat is formáló ereje van. Ezt kínálja a hitvallást tevőknek, s az ő ünneplő családjaiknak ez a gyülekezet. Ennek a gyülekezetnek pedig fokozhatja az ünnepét a konfirmáció vasárnapján az a tudat, hogy beletartozik a MRE közösségébe és a Keresztyén Anyaszentegyházba. Így a személyes döntés kihat a szűkebb vagy tágabb értelemben vett közösségre. S a közösség hitvallása előrevivő lehet az egyén hitének kialakításában és megerősítésében. Itt a szerepe a hitet tevő ifjak jelenlétének, szavai-
knak, s itt van a jelentősége az őket körülfogó gyülekezetnek ma.

3./ *A hitvallásnak a cselekvés szerez érvényt és hitelt.* Az „országgyűlés” kinyilatkoztatása megvalósításra vár a hitvalló Józsué és háza népe ill. erre a hitvallásra, hitvalló elkötelezettséggel válaszoló nép életében is. A hitvallásnak a múltban végbement szabadítás cselekmény az alapja, de a jövőben megvalósítandó cselekmények által válnak valóra. A hitnyilatkozat Isten múltban végzett cselekedeteiből táplálkozik, de a jövő felé mutat. Így aki hitet vall, az a múltból is véleményt alkot, s egyben az örök távlatba vetett hitét is kinyilvánítja. A múlt és jövő ebben az összefüggésben abszolút módon befolyásolja a keresztyén ember életében az éppen aktuális jelent. Ettől más a Krisztust követő élet minősége. A keresztyén élet sajátossága tehát nem a körülménye-

iben, vagy hosszában, hanem tartalmában, vagyis minőségében különbözik a nem keresztyének életétől.

Józsué hitvalló nyilatkozata ezt az elkötelező tartalmat is magában hordozza, mert nem azt mondja, hogy: az Úrban hiszünk, hanem, hogy: az Urat szolgáljuk. Tehát a nagy ünnepi, önmagában sorsfordulót jelentő nyilatkozat folytatást igényel, a mindennapokban, az ünnepnapokban: szolgálat. Szolgáló, cselekvő életmód, amely nem válik le az ünnepélyesen megélt hitvalló, konfirmáló pillanatoktól, hanem folytatja és kiteljesíti ezt.

Befejezés:

Józsué nyilatkozata felhívó nyilatkozat. Amely a nép szabad döntésének tiszteletben tartásával mégis elkötelező erejűvé lesz a nép számára, mert hiteles Isten-szabadítás és életvezetés áll mögötte. A hitvallás és annak következménye személyes döntés alapú, de nem egyéni ügy. A család és Isten népe, a gyülekezet kötelékében történik. A korabeli és mai hitvallás kiteljesedést igényel az életszerű szolgálatban.

4. További szempontok az istentisztelet alakításához

A konfirmáció egyik legkiemelkedőbb nem üdvtörténeti ünnepe egyházunknak. Rengeteg kérdés és kétség társul a serdülőkorban végzett konfirmációs gyakorlatunkhoz korunkban. Az elmúlt évtizedek korlátozó intézkedéseinek következtében egyre nagyobb számban jelentkeznek felnőtt korban a hitvallástételre. A kettő közötti különbségtételre, azonosságra érdemes kitérni.

A konfirmáció jelen gyakorlatában nagy szerepe van az előkészítő alkalomnak, s a konfirmáció alkalma utáni ifjúság között végzett szolgálatnak. Ezeket az összefüggéseket az ünnepi alkalom körül is érdemes szem előtt tartani és hangsúlyozni.

Sok gyülekezetben lehangoló a délelőtti ünnepi nagy gyülekezet után a délutáni istentiszteleten való részvétel vagy szeretetvendégségen résztvevők létszámának fogyatékossága. Meggondolandó, hogy a konfirmáltak által előadott színdarab, műsoros szolgálat egyben tartja a gyülekezetet, ünneplő családot. A konfirmandusok közösségtudatát pedig erősíti már az előkészületek során.

Manapság elterjedőben van a konfirmandus jubileumok, konfirmandus találkozók tartása. Mérlegelendő, hogy a kölcsönös erősítés céljából az ünnepnap keretében megrendezhető a régen, több évtizeddel korábban konfirmáltakal való találkozás. Esetleg egy közeli újabb alkalom szervezhető az érintett célcsoportokkal.

Konfirmáció

Megfontolandó a konfirmált fiatalok családjainak aktív bevonása az ünnepi eseményekbe, nagyon szép például a görög katolikus bérnálásakor az ún. szülői áldás mozzanata.

Célszerű az istentiszteletet megszabadítani az ajándékozás akciójától, szülők, keresztszülők részéről, vagy lelkipásztor részére adott ajándékok inkább kétséget ébresztenek az alkalmilag megjelent ünnepelőkben és ízlést deformálnak a ref. istentiszteleti rendben mintsem az odaillő közvetlenséget közvetítenek.

- **Lekció:** Józs 24,1-18

- **Énekajánlás:** 65,1; 264,1-5; 463,1-4; 434,1-5 szép mozzanat lehet a gyülekezet ifjúságának éneklése.

- **Imádság vázlat:**

- Kiemelt jelentősége van a hálaadásnak a családokban az ifjak nevelésében megtett útért, a gyülekezetben azért a nemzedékeket összekötő reménységért, amelyet a fiatalok jelenléte és fogadalomtétele ábrázol ki.

- Az Úr előtt való méltatlanság megvallása, bűnbocsánatkérés Krisztus érdeme által.

- Szentlélekért való könyörgés, hiszen elkötelezés és fogadalom történik.

- A gyülekezet befogadó közösségének megerősítéséért könyörgés.

- A magyar nemzetért való fohász, amely anyaországban, kisebbségben és szétszórtságban él.

- Könyörgés a fogadást tevő fiatalok jó előmeneteléért egyházban és társadalomban.

5. Irodalom:

- Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon. Budapest 1995. Kálvin Kiadó

- Boros Géza: Alapvető lelkipásztori és presbiteri tudnivalók a konfirmációról. Református Egyház 2001/07. 141-143.

- Goslinga C.J.: Jozua, Kampen KOK. 164-179.

- Molnár Miklós: A konfirmáció célja és értelme Református Egyház. 1995/02. 31-33.

- Nagy István: A Konfirmáció gyakorlata egyházunk életében. Református Egyház 1995/02. 33-36.

- Szalkay László: A gyülekezet és a konfirmáció. Református Egyház. 1997/02. 43-44.

- Szűcs Ferenc: A keresztség és a konfirmáció teológiai összefüggése. Református Egyház. 1993/04. 215-220.

Dr. Gaál Sándor